

PARLAMENT EUROPEJSKI

2004

2009

Dokument z posiedzenia

A6-0171/2008

8.5.2008

SPRAWOZDANIE

w sprawie dalszych działań związanych z deklaracją paryską z 2005 r.
w sprawie skuteczności pomocy
(2008/2048(INI))

Komisja Rozwoju

Sprawozdawca: Johan Van Hecke

PR_INI

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
UZASADNIENIE	15
WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI	18

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie dalszych działań związanych z deklaracją paryską z 2005 r. w sprawie skuteczności pomocy (2008/0000(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 177 traktatu WE,
- uwzględniając komunikat Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego zatytułowany „Wspólnotowy kodeks postępowania w sprawie podziału pracy w polityce rozwoju” (COM(2007)0072),
- uwzględniając rezolucję w sprawie pomocy UE na rzecz handlu z dnia 23 maja 2007 r.¹,
- uwzględniając rezolucję „Szersza współpraca, lepsza współpraca: pakiet 2006 w sprawie skuteczności pomocy UE” z dnia 28 września 2006 r.²,
- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Udzielanie pomocy przez UE więcej, lepiej i szybciej” (COM(2006)0087),
- uwzględniając komunikat Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego zatytułowany „Wzmocnienie oddziaływania europejskiego: wspólne ramy opracowywania krajowych dokumentów strategicznych i wspólnego wieloletniego programowania” (COM(2006)0088),
- uwzględniając komunikat Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego zatytułowany „Finansowanie na rzecz rozwoju i skuteczności pomocy – wyzwania w zakresie intensyfikacji pomocy UE 2006-2010” (COM(2006)0085),
- uwzględniając komunikat Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego zatytułowany „Przyspieszenie tempa realizacji Milenijnych Celów Rozwoju - finansowanie rozwoju i efektywność pomocy” (COM(2005)0133),
- uwzględniając komunikat Komisji do Rady, Parlamentu Europejskiego i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego zatytułowany „Spójność polityki na rzecz rozwoju - Przyspieszanie postępu w osiągnięciu Milenijnych Celów Rozwoju” (COM(2005)0134),
- uwzględniając komunikat Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego zatytułowany „Konsensus z Monterrey w praktyce: wkład Unii Europejskiej” (COM (2004)0150),
- uwzględniając Wspólne oświadczenie Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w ramach Rady, Parlamentu Europejskiego i Komisji

---

¹ Teksty przyjęte, P6_TA(2007)0203.

² Teksty przyjęte, P6_TA(2006)0382.

w sprawie polityki rozwojowej Unii Europejskiej: „Konsensus europejski” (konsensus europejski w sprawie rozwoju), podpisane w dniu 20 grudnia 2005 r.¹,

- uwzględniając deklarację rzymską w sprawie harmonizacji przyjętą na forum wysokiego szczebla w sprawie harmonizacji w dniu 25 lutego 2003 r. w Rzymie oraz deklarację w sprawie skuteczności pomocy (deklarację paryską), przyjętą na forum wysokiego szczebla w sprawie harmonizacji i dostosowania na rzecz skuteczności pomocy w dniu 2 marca 2005 r. w Paryżu (paryskie forum wysokiego szczebla),
  - uwzględniając rezolucję A/RES/55/2 Zgromadzenia Ogólnego Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ) w sprawie deklaracji milenijnej ONZ,
  - uwzględniając konsensus z Monterrey przyjęty podczas międzynarodowej konferencji ONZ w sprawie finansowania rozwoju w dniach 21-22 marca 2002 r.,
  - uwzględniając główne wnioski i zalecenia Komitetu ds. Pomocy na rzecz Rozwoju (DAC) Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) w ramach wzajemnej oceny Wspólnoty Europejskiej w 2007 r.,
  - uwzględniając główne wnioski analizy pt.: „Jak skuteczna jest pomoc UE w terenie”, dokonanego w 2007 r. na zlecenie Komisji Rozwoju,
  - - uwzględniając sprawozdanie w sprawie milenijnych celów rozwoju ONZ z 2007 r.,
  - uwzględniając art. 45 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju (A6-0171/2008),
- A. mając na uwadze, że obecne zainteresowanie skutecznością pomocy zaowocowało wnioskiem, iż pomoc na rzecz rozwoju jest niewystarczająco skuteczna z powodu niedostatecznej koordynacji między donatorami oraz z powodu istnienia zbyt dużej liczby projektów i programów opartych na różnych procedurach,
- B. mając na uwadze, że ta sytuacja niewystarczającej skuteczności powoduje słabe zaangażowanie, mniejszą skuteczność programów i obciążenie krajów rozwijających się wymaganiami donatorów, podział na tzw. „ulubieńców” donatorów i „osieroconych” przez donatorów oraz zaniedbywanie kluczowych sektorów, takich jak zdrowie, edukacja i programy wspierające równość płci,
- C. mając na uwadze, że UE przekazuje ponad połowę całej pomocy publicznej na rzecz rozwoju (ODA) na świecie, że ma możliwość stać się najskuteczniejszym donatorem i że powinna w związku z tym pełnić rolę lidera na scenie międzynarodowej, aby wspierać reformy konieczne do zwiększenia skuteczności pomocy,
- D. mając na uwadze, że nadrzędnym celem pomocy UE na rzecz rozwoju jest likwidacja ubóstwa w warunkach nowej struktury pomocowej, mającej na celu realizację Milenijnych Celów Rozwoju (MCR),

---

¹ Dz.U C 46 z 24.2.2006, str. 1.

- E. mając na uwadze, że rozwój gospodarczy, rozwój społeczny i ochrona środowiska naturalnego są wzajemnie od siebie zależne i idą w parze ze zrównoważonym rozwojem, w ramach którego wpisują się nasze wysiłki na rzecz poprawy jakości życia nas wszystkich, jak przewiduje ust. 36 deklaracji pekińskiej, przyjętej na czwartej światowej konferencji na temat kobiet w Pekinie w dniu 15 września 1995 r.,
- F. mając na uwadze, że ochrona środowiska naturalnego plasuje się wysoko w randze priorytetów UE, a w konsekwencji, że Komisja powinna uwzględnić ten cel we wszystkich rodzajach polityk, jakie prowadzi wobec krajów rozwijających się,
- G. mając na uwadze, że Komisja chce być pomysłodawcą programu skuteczności pomocy i w związku z tym ma dwa ściśle związane ze sobą cele: (i) realizację deklaracji paryskiej i poprawę jakości własnych programów pomocowych oraz (ii) wspieranie państw członkowskich w realizacji deklaracji paryskiej i poprawie skuteczności udzielanej przez nie pomocy,
- H. mając na uwadze, że ostatnie dane OECD wykazują, że ogólnie pomoc UE w 2007 r. znacznie się zmniejszyła,
- I. mając na uwadze, że zobowiązania UE dotyczące udzielania większej ilości lepszej pomocy powinny obejmować zwiększenie jej pomocy do 0,56% ODA / dochodu narodowego brutto do 2010 r., rozwój nowych, bardziej przewidywalnych i mniej niestabilnych mechanizmów pomocy oraz promowanie lepszej koordynacji i wzajemnego uzupełniania się dzięki dążeniu do wspólnego wieloletniego programowania opartego na planach i systemach krajów partnerskich, dalsze odchodzenie od pomocy wiązanej i ułatwianie pomocy oraz reformę pomocy technicznej w celu reagowania na priorytety krajowe, mając na uwadze, że pomiędzy 2006 r. i 2007 r. procent dochodu narodowego brutto UE przeznaczony na ODA zmniejszył się po raz pierwszy od 2000 r., spadając z 0,41% do 0,38%, i że UE powinna w związku z tym podwoić swe wysiłki, aby osiągnąć ustalony w zakresie MCR cel, aby w 2015 r. poświęcać 0,7% dochodu narodowego brutto UE na ODA,
- J. mając na uwadze, że art. 180 traktatu WE, wzmocniony przez art. 188 D dodany traktatem lizbońskim, wymaga, aby polityka Unii i polityka państw członkowskich w dziedzinie współpracy na rzecz rozwoju uzupełniały się i wzmacniały wzajemnie, zobowiązując państwa członkowskie i Unię do dążenia do lepszej koordynacji między donatorami oraz lepszego podziału pracy, który przyczyni się do większej skuteczności pomocy;
- K. mając na uwadze, że istnieje ryzyko, iż ambitne cele konsensusu europejskiego w sprawie rozwoju, w tym pozostałe cele polityczne jak migracja i handel, mogą odwrócić uwagę od rozwoju i podważyć konsensus osiągnięty w sprawie międzynarodowego programu likwidacji ubóstwa wskutek braku spójności między różnymi strategiami politycznymi UE, i przypominając w tym względzie ust. 35 konsensusu europejskiego w sprawie rozwoju, zgodnie z którym „ważne jest, by polityki nie dotyczące wspierania rozwoju towarzyszyły staraniom krajów rozwijających się w osiągnięciu milenijnych celów rozwoju”,
- L. mając na uwadze, że drenaż mózgów doprowadził do krytycznego niedoboru personelu

medycznego oraz innych wykwalifikowanych pracowników w krajach rozwijających się, co z kolei często uniemożliwia niesienie pomocy w terenie,

- M. mając na uwadze, że system pomocy jest coraz bardziej złożony i charakteryzuje się niekontrolowanym rozwojem kanałów pomocy, rozbiem przepływów pomocy, coraz częstszym rezerwowaniem środków pomocowych, a wschodzące gospodarki stają się coraz bardziej wpływowymi podmiotami we współpracy z krajami rozwijającymi się, co prowadzi do rozbitcia pomocy i ząębiana się działalności donatorów na szczeblu globalnym, krajowym lub sektorowym,
- N. mając na uwadze, że w nadchodzących latach jednym z wyzwań instytucjonalnych będzie jak najlepszy sposób oswojenia 12 nowych członków UE z ich rolą wschodzących donatorów, ponieważ część z tych donatorów ma trudności z dostosowaniem się do standardowych wytycznych współpracy na rzecz rozwoju w systemie pomocy promowanym przez Komitet ds. Pomocy na rzecz Rozwoju OECD,
- O. mając na uwadze, że ta sytuacja może stanowić przeszkodę w skutecznym udzielaniu pomocy,
- P. mając na uwadze, że obecny system przyznawania pomocy zbyt często nie spełnia oczekiwań, ponieważ przydział pomocy dla wielu biednych krajów i na rozwiązywanie ważnych problemów, takich jak zdrowie, edukacja, spójność społeczna i równość płci, jest niewielki,
- Q. mając na uwadze, że zgodnie z wyżej wspomnianym kodeksem postępowania w sprawie podziału pracy w polityce rozwoju UE jest zobowiązana do uporania się z problemem krajów i sektorów „osieroconych” lub zaniedbanych, począwszy od rozważenia przydziału pomocy dla krajów niestabilnych,
- R. mając na uwadze, że Parlament, przy pomocy mechanizmu kontroli instrumentu finansowania współpracy na rzecz rozwoju (DCI), ustanowionego rozporządzeniem (WE) nr 1905/2006¹ (rozporządzenie DCI), oraz poszczególne państwa członkowskie wyraziły zaniepokojenie, że zasadniczy cel polegający na likwidacji ubóstwa nie zawsze znajduje odzwierciedlenie w pomocy udzielanej w terenie,
- S. mając na uwadze, że duża liczba analiz wykazała, iż skuteczne rozliczanie wykorzystania pomocy przy udziale obywateli stanowi jeden z głównych wskaźników skuteczności pomocy, ale pomoc nadal cierpi z powodu braku przejrzystości i otwartości, mając na uwadze, że ten brak przejrzystości utrudnia dostęp do informacji rządom, władzom lokalnym i społeczeństwu obywatelskiemu w krajach będących beneficjentami i stanowi w ten sposób poważną przeszkodę dla lepszego dostosowania pomocy,
- T. mając na uwadze, że środki pomocowe są często wydatkowane zgodnie z własnymi priorytetami i harmonogramami donatorów, bez podejmowania wystarczających starań w celu respektowania i stosowania się do krajowych priorytetów w dziedzinie

---

¹ Rozporządzenie (WE) nr 1905/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. ustanawiające instrument finansowania współpracy na rzecz rozwoju i współpracy gospodarczej (Dz.U. L 378 z 27.12.2006, s. 41).

planowania i rozwoju lub ram czasowych krajowego budżetowania, co bardzo utrudnia odbiorcom przygotowanie skutecznego budżetu lub planowanie z wyprzedzeniem oraz utrudnia parlamentom, społeczeństwu obywatelskiemu i pozostałym podmiotom monitorowanie przepływów i skuteczność pomocy,

- U. mając na uwadze, że wykorzystanie systemów krajowych stanowi kluczowy element skuteczności pomocy i jest uważane za ważny czynnik zwiększenia zaangażowania krajów partnerskich w planowanie i realizację polityki; mając w związku z tym na uwadze, że wykorzystanie systemów krajowych ma umocnić krajowe strategie rozwoju i podstawy ich wdrażania przez kraje partnerskie,
- V. mając na uwadze, że zgodnie z niedawną analizą monitorowania deklaracji paryskiej przez OECD brak pomocy technicznej odpowiadającej zapotrzebowaniu stanowi ważny problem dla rządów krajów rozwijających się, ponieważ duża część pomocy technicznej jest nadal wiązana i nadmiernie kosztowna, a często jest nieskuteczna, jeśli chodzi o budowanie lokalnych zdolności określonych w art. 31 rozporządzenia DCI,
- W. mając na uwadze, że parlamenty krajowe odgrywają zasadniczą rolę w podnoszeniu świadomości i domaganiu się reformy struktury pomocy, tj. poprzez debatę i zatwierdzanie ram rozwoju i budżetu, przydział środków na sektory związane z ubóstwem, propagowanie podziału pracy oraz rozliczanie rządów z realizacji deklaracji paryskiej,
- X. mając na uwadze, że władze lokalne są głównym podmiotem polityki w zakresie rozwoju, którego nie da się pominąć, ponieważ ich wiedza specjalistyczna i znajomość potrzeb lokalnych umożliwia im zaspokajanie na co dzień oczekiwań społeczeństwa i wypełnienie luki, która oddziela społeczeństwo od państwa,
- Y. mając na uwadze, że społeczeństwo obywatelskie pełni zasadniczą rolę, zarówno jako partner dialogu politycznego na temat skuteczności pomocy oraz ustalania priorytetów, jak i „stróż” w zakresie monitorowania wydatków rządowych,
- Z. mając na uwadze, że instrument współpracy na rzecz rozwoju przewiduje, że co najwyżej 15% tematycznej linii kredytowej przyznanej na rzecz podmiotów niepaństwowych i władz lokalnych zostanie przypisanych tym władzom, i że tej pozytywnej zmianie, zmierzającej do poprawy skuteczności pomocy, powinno towarzyszyć odwoływanie się w większym stopniu przez państwa członkowskie do zdecentralizowanej współpracy,
- AA. mając na uwadze, że UE musi zadbać, aby program skuteczności pomocy ustalony na trzecim forum wysokiego szczebla w sprawie skuteczności pomocy, które odbędzie się w Akrze we wrześniu 2008 r., koncentrował się na zmniejszeniu ubóstwa, a w długofalowej perspektywie – na jego likwidacji,
- AB. mając na uwadze, że zarówno poprawa jakości, jak i wzrost ilości pomocy są bardzo istotne dla osiągnięcia MCR oraz że skuteczność pomocy nie może być pretekstem do niewywiązywania się z zobowiązań, jakie państwa członkowskie podjęły zgodnie z ustaleniami porozumienia z Monterrey w 2002 r.,
- AC. mając na uwadze, że w konsensusie europejskim w sprawie rozwoju uznano równość płci

jako cel sam w sobie i zobowiązano UE do wzmocnienia jej podejścia do równości płci we wszystkich dziedzinach współpracy w zakresie rozwoju w UE oraz mając na uwadze, że komunikat Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie równości płci i równouprawnienia w kontekście współpracy na rzecz rozwoju (COM(2007)0100) zobowiązuje donatorów UE do zapewnienia skutecznego wdrożenia strategii i praktyk, tak by kobiety faktycznie odczuły ich pozytywne skutki,

- AD. mając na uwadze, że wprowadzenie pokoju na szczeblu lokalnym, krajowym, regionalnym i światowym jest możliwe i nierozdzielnie związane ze wspieraniem pozycji kobiet, ponieważ są one zasadniczym motorem nie tylko życia rodzinnego i kształcenia dzieci, ale także inicjatyw publicznych, rozwiązywania sporów i wspierania trwałego pokoju na wszystkich szczeblach, jak wskazuje ust. 18 ww. deklaracji pekińskiej,
1. wzywa państwa członkowskie i Komisję do wspólnego podejmowania wszelkich starań w celu zapewnienia UE przemawiania jednym głosem, do dostosowywania udzielania pomocy do priorytetów krajów partnerskich oraz do zadbania o lepszą harmonizację, przejrzystość, przewidywalność i zbiorową skuteczność ich działań;
  2. podkreśla, że Komisja będzie musiała utrzymywać integralność programu rozwoju oraz wyraźnie skoncentrować wysiłki na ostatecznym celu likwidacji ubóstwa i kłaść nacisk na skuteczne wdrażanie priorytetowych polityk, zwracając dużą uwagę na wyniki;
  3. podkreśla, że wzrost cen surowców odegrał decydującą rolę w wywołaniu obecnego światowego kryzysu żywnościowego, kryzysu, który grozi zredukowaniem do zera wszelkich wysiłków już podjętych w celu poprawy skuteczności pomocy, i zwraca się do Komisji i każdego z państw członkowskich, aby wspierały każdy środek, który może przyczynić się do stabilizacji cen surowców we wszystkich krajach rozwijających się;
  4. wzywa Komisję, aby pomogła włączyć nowych członków w coraz lepiej skoordynowane, międzynarodowe podejścia do polityki na rzecz rozwoju i udzielania pomocy przy pomocy odpowiednich mechanizmów, aby współpracowała z nowymi państwami członkowskimi w celu ustalenia, w jaki sposób spełnią one dodatkowe cele UE dotyczące skuteczności pomocy uzgodnione na forum wysokiego szczebla w Paryżu w 2005 r., oraz wzywa Komisję do poszukiwania drogi w kierunku ewentualnych wspólnie programowanych okresów; przypomina w tym względzie, że nowe państwa członkowskie zobowiązały się do osiągnięcia w zakresie ODA celu wynoszącego 0,17% produktu narodowego brutto do 2010 r. i 0,33% do 2015 r., gdyż ich przyszły wkład powinien wzmocnić rolę UE w zakresie współpracy na rzecz rozwoju;
  5. przyznaje, że demokratyczne zaangażowanie i nadzór parlamentarny w krajach rozwijających się odgrywają zasadniczą rolę w zapewnieniu skuteczności pomocy, że istnieje potrzeba dostarczenia przez UE parlamentom krajów rozwijających się środków i wsparcia w zakresie rozwoju zdolności w celu zapewnienia im wystarczającej zdolności do zaangażowania się w kontrolę i nadzór nad ich budżetami rządowymi oraz że lepsze informowanie Parlamentu Europejskiego, społeczeństwa obywatelskiego i państw członkowskich o wynikach może pomóc w budowaniu zaufania do programów wspólnotowych, zwiększyć odpowiedzialność i umożliwić bardziej strategiczne formy

nadzoru; wzywa w związku z tym Komisję do zaproponowania nowego wskaźnika dla celów monitorowania sprawowanej przez Parlament kontroli;

6. wzywa Komisję i państwa członkowskie do wspólnego zdefiniowania wskaźników wyników, dostosowanych do wskaźników MCR, w szczególności w odniesieniu do pomocy budżetowej, tak aby parlamenty krajowe, władze lokalne oraz lokalne społeczeństwo obywatelskie i Parlament Europejski mogły prześledzić rezultaty wkładu UE;
7. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zagwarantowania, że polityka UE oraz struktura pomocy będą wspierały przyjętą w deklaracji paryskiej zasadę zarządzania wynikami, w szczególności w celu osiągnięcia rezultatów w zakresie MCR, których osiągnięcie zgodnie ze sprawozdaniem w sprawie milenijnych celów rozwoju ONZ z 2007 r. jest najmniej prawdopodobne, takich jak piąte MCR;
8. wzywa Komisję do opracowania matrycy wszystkich instrumentów finansowych, jakie przeznaczyła na prawidłowe zarządzanie, zarówno w odniesieniu do Europejskiego Funduszu Rozwoju (EFR), DCI i strategii UE-Afryka lub środków pieniężnych przyznanych rządów afrykańskim z tytułu prawidłowego zarządzania, w celu zweryfikowania spójności polityki i prawidłowego zarządzania tymi funduszami;
9. wzywa Komisję i państwa członkowskie do wsparcia stworzenia i stosowania innowacyjnych mechanizmów finansowania mających na celu znaczne przyczynienie się do spełnienia MCR w przewidzianych terminach; podkreśla, że te dodatkowe środki nie mogą zastąpić zobowiązań już podjętych w ramach ODA;
10. popiera wybór Komisji, aby w coraz większym stopniu wykorzystywać wsparcie budżetowe, ale jednocześnie zachęca Komisję do dalszego zbadania wyzwań w zakresie tego sposobu udzielania pomocy;
11. wzywa państwa członkowskie i ich parlamenty narodowe do wspierania podziału programu pracy, w szczególności zgodnie z postanowieniami kodeksu postępowania w sprawie podziału pracy, oraz do opracowywania możliwych do realizacji planów w zakresie sposobu ich wdrażania, by poprawić europejskie wysiłki w zakresie pomocy, jednocześnie gwarantując, że harmonogramem tym będą kierowały kraje partnerskie, a nie sami donatorzy;
12. podkreśla, że podziałem pracy należy kierować na szczeblu krajowym, w oparciu o zasady deklaracji paryskiej i podział ten powinien być skoncentrowany na wynikach oraz prowadzić do efektywnego finansowania wszystkich sektorów w każdym kraju partnerskim;
13. popiera rewizję i rozszerzenie inicjatywy atlasu donatorów celem promowania spójniejszego dialogu politycznego między donorami z krajów europejskich;
14. przypomina, że korupcja sprzeniewierza fundusze przeznaczone na rozwój i dlatego jest poważną przeszkodą dla poprawy skuteczności pomocy; wzywa Komisję do poprawy nadzoru przydziału pomocy na rzecz rozwoju i do zachęcania beneficjentów pomocy do ratyfikacji i ścisłego stosowania porozumień międzynarodowych i regionalnych

obowiązujących w tej dziedzinie;

15. wzywa Komisję do zapewnienia wzajemnej rozliczalności oraz przejrzystości krajowych systemów zarządzania finansami publicznymi tam, gdzie można mieć pewność, że pomoc zostanie wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem, w celu ułatwienia nadzoru i zmniejszenia ubóstwa;
16. wzywa Komisję i Radę do podjęcia konkretnych środków mających na celu walkę z korupcją, między innymi wspierając inicjatywy społeczeństwa obywatelskiego zmierzające do zapewnienia przejrzystości w zakresie wykorzystania pomocy dostarczanej przez UE i zachęcając wszystkie państwa członkowskie i państwa partnerskie do ratyfikowania Konwencji Narodów Zjednoczonych przeciwko korupcji z 2003 r.;
17. popiera rolę odgrywaną przez Komisję w celu skoordynowania współpracy na rzecz rozwoju między państwami członkowskimi w centrali i w terenie oraz podkreśla wartość dodaną wniesioną przez Komisję w zakresie odgrywania wiodącej roli w dialogu politycznym pomiędzy UE a krajem partnerskim, w oparciu o wspólne wartości UE, takie jak popieranie praw człowieka i równości płci;
18. wzywa Komisję do kontynuowania upraszczania procedur, m.in. procesu udzielania pomocy, do dalszej decentralizacji odpowiedzialności i do zapewnienia delegacjom wystarczających zdolności (w dziedzinie personelu i kwalifikacji) w zakresie kontrolowania i wywierania wpływu, w razie konieczności, na kształt i procedurę zatwierdzania tematycznych i regionalnych linii budżetowych do wypełniania obowiązków; podkreśla znaczenie zapewnienia przyszłej Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych wystarczających zdolności ukierunkowanych na rozwój;
19. wzywa także Komisję do zachęcania do stałego kontaktu i współpracy pomiędzy jej delegacjami i społeczeństwem obywatelskim, a także władzami lokalnymi, w celu uwzględnienia w większym stopniu potrzeb i priorytetów krajów partnerskich oraz promowania w ten sposób lepszego dostosowania pomocy, co stanowi główny cel deklaracji paryskiej;
20. podkreśla potrzebę ulepszenia wytycznych i metodologii monitorowania realizacji deklaracji paryskiej w celu poprawy zbiorowego zrozumienia programu ustalonego na paryskim forum wysokiego szczebla i zapewnienia spójnego gromadzenia informacji na temat wskaźników w najważniejszych krajach otrzymujących pomoc; podkreśla konieczność zagwarantowania, że kraje będące donatorami będą wypełniały swe obietnice w zakresie pomocy i wzywa państwa członkowskie UE do zapewnienia lepszego dostępu do ich odpowiednich danych w celu ułatwienia większej przejrzystości i wzajemnej rozliczalności w zakresie sprawozdawczości dotyczącej pomocy; w konsekwencji podkreśla potrzebę wprowadzenia stosownych wskaźników oceny pośredniej, której wyniki pozwalają na ponowne dostosowanie lub intensyfikację działań koniecznych do osiągnięcia celów określonych na 2010 r.;
21. podkreśla potrzebę opracowania średniookresowego planu monitorowania w celu analizowania postępu i promowania ukierunkowanych na działanie kroków mających zachęcić do korzystania z monitorowania na szczeblu krajowym, umożliwić synergie

między krajowymi i międzynarodowymi działaniami w dziedzinie monitorowania oraz ograniczyć potencjalne powielanie działań związanych z monitorowaniem realizacji zobowiązań UE wynikających z deklaracji paryskiej;

22. wzywa Komisję do zapewnienia większej jasności definicji odnoszących się do alokacji sektorowych ODA), aby poprawić spójność wyników i zmniejszyć koszty transakcji związane z zarządzaniem danymi Komisji i państw członkowskich na szczeblu krajowym; wzywa Komisję, aby zagwarantowała, że nie dojdzie do poszerzania definicji ODA w celu włączenia pozycji niestanowiących pomocy, takich jak wydatki na cele wojskowe;
23. wzywa Komisję i państwa członkowskie, zgodnie ze zobowiązaniem podjętym podczas szczytu światowego na rzecz rozwoju socjalnego w Kopenhadze w dniach 5–12 marca 1995 r., do dostosowania się do żądania organizacji społeczeństwa obywatelskiego, aby co najmniej 20% pomocy na rzecz rozwoju było poświęcane na poprawę podstawowych usług publicznych, takich jak edukacja, zdrowie, dostęp do wody i infrastruktury sanitarnej;
24. zachęca członków DAC OECD, który posiada uprawnienia w tym zakresie, do opracowania jak najszybciej definicji współpracy na rzecz rozwoju, która mogłaby definitywnie położyć kres nadużywaniu pomocy z korzyścią dla celów niemających nic wspólnego z rozwojem, gdyż nadużycia te stały się możliwe tylko dzięki bardzo szerokiej obecnej oficjalnej definicji pomocy na rzecz rozwoju;
25. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby całkowicie odeszły od wiązania pomocy, w szczególności pomocy technicznej, pomocy w zakresie żywności i transportu żywności, zgodnie z zaleceniem DAC OECD z 2001 r. dotyczącym krajów uprawnionych w ramach EFR i zgodnie z art. 31 rozporządzenia DCI;
26. wzywa Komisję i państwa członkowskie do stopniowego zaprzestania wykorzystywania uwarunkowań nakierowanych na politykę, zwłaszcza uwarunkowań polityki gospodarczej, do wspierania wzajemnego zrozumienia w sprawach priorytetowych i do wykorzystania swych wpływów, aby przekonać Bank Światowy i MFW do podjęcia działań w kierunku takiego samego przejścia; wzywa w szczególności do tego, aby ze strategii „Pomoc na rzecz handlu” korzystały wszystkie kraje rozwijające się, a nie tylko kraje, które zgodziły się na większą liberalizację swoich rynków, zwłaszcza w kontekście umów o partnerstwie gospodarczym;
27. podkreśla konieczność upublicznienia przez międzynarodowe instytucje finansowe i kraje będące donatorami warunków przyznawania pomocy na rzecz rozwoju, aby umożliwić sprawowanie prawdziwie demokratycznej kontroli przez parlamenty, władze lokalne i podmioty społeczeństwa obywatelskiego;
28. uznaje, że „demokratyczne zaangażowanie” działa w dwie strony i wspiera legitymizację uwarunkowań gospodarczych w zakresie interesów podatników państw członkowskich, wyrażonych w priorytetach ich rządów;

29. podkreśla potrzebę wypłaty pomocy zgodnie z priorytetami i harmonogramami partnerów oraz zgodnie z krajowymi priorytetami w dziedzinie planowania i rozwoju lub krajowym terminem budżetowania;
30. podkreśla, że lepsza koordynacja między Komisją i państwami członkowskimi powinna opanować problem krajów i sektorów pozbawionych pomocy, i w związku z tym podkreśla znaczenie zaktualizowanego i udoskonalonego atlasu donatorów;
31. podkreśla szczególną potrzebę poprawy MCR dotyczących zdrowia w odniesieniu do niestabilnych sytuacji oraz potrzebę koordynowania prac przez DG ECHO i DG ds. Rozwoju Komisji poprzez etap pomocy humanitarnej, etap przejściowy i etap rozwoju (łączenie pomocy doraźnej, odbudowy i rozwoju), jak stwierdzono na przykład w konsensusie europejskim na rzecz pomocy humanitarnej;
32. podkreśla potrzebę zintensyfikowania konsultacji Komisji z partnerami ze strony społeczeństwa obywatelskiego w centrali i w terenie, dzięki lepszej organizacji spotkań w sprawie polityki, strategicznego programowania i problematyki skuteczności pomocy, wraz z wymogami dotyczącymi procedur przetargowych, procedur wypłacania pomocy, kontroli finansowej projektów, monitoringu i oceny procesów; wzywa donatorów i partnerów rządowych do zapewnienia pełnego i znaczącego udziału społeczeństwa obywatelskiego i władz lokalnych w planowaniu, wdrażaniu, monitorowaniu i ocenie budżetów i programów rozwojowych oraz do wsparcia warunków, które są konieczne do pełnienia ich ról;
33. podkreśla, że włączanie kobiet i ruchów kobiecych w opracowywanie i realizowanie polityki i programów; wdrożenie, monitoring i ocena powinno być postrzegane jako integralna część zapewnienia rzeczywistego zaangażowania, z uwagi na nieproporcjonalny wpływ ubóstwa na kobiety;
34. podkreśla potrzebę zaangażowania władz lokalnych państw członkowskich i partnerów UE w procesie realizacji celów deklaracji paryskiej, a zwłaszcza we wszystkie etapy opracowywania, wdrażania i oceny polityki rozwoju;
35. przypomina, że członkowie diaspor mogą odgrywać decydującą rolę w poprawie skuteczności pomocy europejskiej i związku z tym wzywa Komisję i państwa członkowskie do ich większego zaangażowania w opracowywanie i wdrożenie europejskich programów na rzecz rozwoju; podkreśla ponadto, że zaangażowanie obcokrajowców lub osób pochodzenia zagranicznego w partnerstwo pomiędzy UE a ich krajami pochodzenia stanowi znaczącą siłę integracji;
36. uważa, że coraz większa przejrzystość informacji o przepływie pomocy stanowi kluczowy cel dla poprawy skutecznego wykorzystania pomocy i wzajemnej rozliczalności oraz zapewnienia dostarczania opinii publicznej we właściwym czasie informacji dotyczących wszystkich rodzajów pomocy, przyznanej, przydzielonej i wypłaconej, w tym publikowania harmonogramów działań dotyczących poszczególnych krajów, w odniesieniu do zobowiązań w zakresie pomocy i wydatków; automatycznego, aktywnego ujawniania we właściwym czasie przez państwa członkowskie i partnerów wszystkich dokumentów związanych z planowaniem, wykonaniem i oceną strategii i projektów pomocowych; ujawnianie to powinno obejmować publikowanie informacji,

które umożliwiają udział opinii publicznej w podejmowaniu decyzji, w językach i w formach odpowiednich dla danych zainteresowanych stron;

37. wzywa Komisję i państwa członkowskie do dokonania postępu w tej dziedzinie poprzez wspieranie utworzenia standardów rachunkowości w zakresie wymogów ujawniania pomocy zewnętrznej oraz poprzez współpracę z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, parlamentami krajowymi, władzami lokalnymi i organizacjami na rzecz ustanowienia dobrej praktyki w dziedzinie rejestrowania przepływów pomocy w budżetach krajowych;
38. wzywa Komisję i państwa członkowskie do dostosowania pomocy do systemów krajowych poprzez wykorzystanie ogólnego i sektorowego wsparcia budżetowego, które musi być oparte na solidnym planie zmniejszenia ubóstwa, który wzmacnia krajową wzajemną rozliczalność i który musi być powiązany ze wspólnym zobowiązaniem do zmniejszenia ubóstwa i osiągnięcia MCR, do przestrzegania praw człowieka oraz wzmocnienia i poprawy monitoringu, zarządzania finansowego i rozliczalności;
39. podkreśla potrzebę rosnącego i przewidywalnego finansowania ze strony Komisji i państw członkowskich w postaci wieloletnich (3-letnich lub dłuższych) zobowiązań pomocowych, opartych na zrozumiałych i przejrzystych kryteriach, wynikach w zakresie likwidacji ubóstwa, w tym specjalnych wynikach sektorowych, uzgodnionych z krajami partnerskimi, które zostaną zrealizowane w terminie i w przejrzysty sposób, tak żeby umożliwić inwestycje w tworzenie zasobów ludzkich, tak istotnych dla poprawy skuteczności pomocy; z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę kontraktowania MCR mającą na celu zapewnienie bardziej przewidywalnej formy długookresowego wsparcia budżetowego; nalega jednakże na to, aby obejmowała ona silne zobowiązanie do osiągnięcia MCR przez kraje partnerskie i na konieczność stałego monitorowania, kładącego nacisk na wyniki; z zadowoleniem przyjmuje umowę dotyczącą MCR jako jeden z możliwych sposobów zwiększenia przewidywalności pomocy;
40. zauważa, że w większości krajów rozwijających się większość MCR nie zostanie osiągnięta do 2015 r.; wzywa państwa członkowskie do przygotowania rocznych harmonogramów prac w celu spełnienia obietnic, jakie złożyły;
41. uznaje, że ustalanie celów jest istotne, aby stopniowo doprowadzić do sytuacji, w której pomoc techniczna w 100% będzie odpowiadać zapotrzebowaniu i będzie dostosowana do strategii krajowych partnerów;
42. podkreśla, że pomoc techniczna, opracowana w oparciu o potrzeby wyrażone przez kraje będące beneficjentami i organizacje społeczeństwa obywatelskiego, a nie w oparciu o priorytety krajów będących donatorami, powinna umożliwić wzmocnienie jednocześnie zdolności partnerów UE jak i dostosowania na szczeblu lokalnym;
43. zauważa, że reforma pomocy jest tylko jednym z kroków, jakie UE musi podjąć równoległe z zapewnieniem, by jej polityka handlowa, bezpieczeństwa, migracji, rolna, rybołówstwa, energii, środowiska, zmian klimatycznych oraz pozostałe polityki były spójne z celami rozwoju dla dobra krajów rozwijających się, oraz z promowaniem uczciwego międzynarodowego systemu finansów i handlu sprzyjającego rozwojowi; przypomina w tym względzie ust. 35 konsensusu europejskiego w sprawie rozwoju,

zgodnie z którym „ważne jest, by polityki nie dotyczące wspierania rozwoju towarzyszyły staraniom krajów rozwijających się w osiągnięciu milenijnych celów rozwoju”;

44. przypomina zobowiązanie podjęte przez kraje będące sygnatariuszami deklaracji paryskiej, aby przeprowadzić strategiczne oceny środowiskowe na szczeblach sektorowym i krajowym; zwraca się w związku z tym do Komisji, aby dostosowała się to tego celu, by dokonać oceny efektów jej polityki, zwłaszcza w zakresie zmian klimatycznych, pustynnienia i zróżnicowania biologicznego w krajach rozwijających się;
45. podkreśla, że pracy w zakresie skuteczności pomocy powinno towarzyszyć lepsze informowanie obywateli krajów będących donatorami o celach, sposobach wdrażania i adresatach pomocy na rzecz rozwoju;
46. przypomina, że w konsensusie europejskim w sprawie rozwoju uznano równość płci jako cel sam w sobie i w związku z tym obszar ten powinien być kluczową kwestią w zakresie dyskusji na temat skuteczności pomocy;
47. przyznaje, że programy dotyczące ilości i jakości pomocy są ze sobą nierozdzielnie związane i że aby cele pomocy zostały osiągnięte, musi istnieć stałe zobowiązanie do realizacji celów ilościowych uzgodnionych przez wszystkie państwa członkowskie UE; w związku z tym wzywa Komisję i państwa członkowskie do ponownego potwierdzenia ich zobowiązań do osiągnięcia wspólnego celu dla ODA, wynoszącego 0,56% dochodu narodowego brutto w 2010 r. i 0,7% w 2015 r., aby zwiększyć pomoc i ustalić wieloletnie ambitne harmonogramy prac mające na celu mierzenie stopniowego zwiększenia budżetów pomocowych;
48. podkreśla znaczenie szerokiego uwzględnienia kwestii płci na każdym etapie programowania, wdrażania, monitorowania i oceny;
49. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, Komitetowi ds. Pomocy na rzecz Rozwoju OECD oraz parlamentom krajowym państw członkowskich.

UZASADNIENIE

Pojęcie skuteczności pomocy nabiera rosnącego znaczenia w debatach międzynarodowych w takim stopniu, że możemy mówić o „programie skuteczności pomocy międzynarodowej”. Program ten, ustanowiony deklaracją paryską w 2005 r., zwraca uwagę na całość obrazu w celu zapewnienia, aby zrealizowane zostały ostateczne cele całego systemu pomocy, aby system pomocy międzynarodowej pozostał wierny swoim pierwotnemu celowi, czyli walce z ubóstwem, i aby wszystkie zainteresowane strony dysponowały podstawami umożliwiającymi zapoznanie się z rozległymi doświadczeniami płynącymi z dobrych praktyk oraz uzyskanie konsensusu co do sposobu udoskonalenia pomocy.

Co ciekawsze, deklaracja paryska idzie jeszcze dalej, określając konkretne zobowiązania mające promować większą skuteczność pomocy, w oparciu o międzynarodowe negocjacje i dialog, wzajemną odpowiedzialność i zbiór wskaźników umożliwiających śledzenie postępów.

We wrześniu 2008 r. ministrowie wszystkich krajów, szefowie agencji ds. rozwoju oraz organizacji społeczeństwa obywatelskiego z całego świata zbiorą się w Akrze na trzecim forum wysokiego szczebla (HLF) w sprawie skuteczności pomocy (2-4 września). Ich wspólnym celem jest wsparcie krajów rozwijających się w walce z ubóstwem, dzięki dołożeniu starań, by pomoc stała się bardziej przejrzysta, rozliczalna i zorientowana na rezultaty. W żadnym razie program skuteczności pomocy na tym się nie kończy. Przeciwnie, ustanawia on cele, jakie należy osiągnąć zgodnie ze scenariuszem przyjętym po Monterrey, w związku z czym europejskie wysiłki w tym zakresie powinny wykraczać poza Akrę.

Oczekuje się, że forum uchwali plan działania z Akry, uwzględniający konkretne kroki mające przyspieszyć realizację deklaracji paryskiej. Z pierwszej rundy monitorowania przeprowadzonej w 2006 r. wynika, że nadal potrzebne są poważne starania na rzecz realizacji zobowiązań zawartych w deklaracji paryskiej i na rzecz wykorzystania całego potencjału dla poprawy skuteczności rozwoju na szczeblu krajowym.

Centralnym punktem dyskusji na forum wysokiego szczebla w Akrze będzie realizacja deklaracji paryskiej, istotne jest zatem, aby Unia Europejska, a zwłaszcza Parlament Europejski, zastanowiły się, jak ich własna praca przyczyni się do procesu realizacji i jak zasady skuteczności pomocy zawarte w deklaracji paryskiej przyczyniły się do tej pory do szybszego udzielania większej ilości lepszej pomocy. Dlatego też niniejsze sprawozdanie ma na celu ustalenie wspólnego stanowiska Parlamentu Europejskiego przed forum wysokiego szczebla w Akrze, które mogłoby stanowić cenną pomoc podczas debaty na temat skuteczności pomocy między europejskimi podmiotami zajmującymi się rozwojem.

Takie zasady, jak potrzeba respektowania i promowania lokalnego zaangażowania, dostosowanie się do priorytetów partnera, wykorzystanie lokalnych systemów, zharmonizowanie działań donatorów, skoncentrowanie się na rezultatach oraz wzajemna rozliczalność partnerów są ewidentnie istotne dla dużej liczby podmiotów i działań związanych z rozwojem, w tym dla UE, która w ciągu ostatnich trzech lat dokonuje ogromnych starań w celu promowania stopniowego zwiększania wysiłków na szczeblu krajowym służących zmniejszeniu ubóstwa, lepszej harmonizacji działań w zakresie pomocy,

dostosowanych do priorytetów danego kraju, umacniania struktury instytucjonalnej rządów partnerskich oraz lepszej koordynacji zasobów i działań realizowanych przez Komisję i państwa członkowskie dzięki podziałowi pracy.

Pomimo całego dotychczasowego postępu sytuacja wcale nie wygląda doskonale. Duża liczba niedawnych sprawozdań potwierdza nadal istniejące przeszkody:

1. Koszt nieskoordynowanej pomocy jest bardzo wysoki. Istnieje zbyt wiele podmiotów mających konkurencyjne cele, zwłaszcza w krajach najbiedniejszych i najbardziej uzależnionych od pomocy, co prowadzi do wysokich kosztów transakcji.
2. Nadal jest niewielki postęp w dziedzinie odchodzenia od pomocy wiązanej, a pomoc techniczna jest nadal zbyt kierowana przez donatorów.
3. Dobra polityka w centrali nie zawsze łączy się z dobrą praktyką w terenie.
4. Istnieje potrzeba wzmocnienia zaangażowania kraju w koordynację. Jest to głównie obowiązek partnera, a donatorzy mogą udzielać wsparcia poprzez rozwój zdolności oraz dostosowanie się do programów i systemów krajowych.
5. Jest wiele do zrobienia w zarządzaniu wynikami. Wzajemna rozliczalność, kluczowe pojęcie programu paryskiego, wymaga istnienia ram oceny wyników oraz ulepszonych systemów zachęt, zarówno w krajach partnerskich, jak i krajach będących donatorami.

Będąc wiodącym światowym donatorem pomocy, UE ma do odegrania kluczową rolę jako główna podpora międzynarodowej struktury pomocy. Musi zadbać, aby jej własna pomoc była skutecznie wydatkowana, i przewodzić na arenie międzynarodowej, promując bardzo potrzebne reformy praktyk udzielania pomocy, by pomoc mogła odegrać skuteczną rolę w walce z ubóstwem na świecie. Również w tym kierunku UE może propagować dialog polityczny ze wschodzącymi donorami, takimi jak Chiny czy India, oraz z prywatnymi organizacjami filantropijnymi, by objąć je debatą na temat skuteczności pomocy.

UE stara się dostosować do nowego programu pomocy poprzez nową propozycję zwiększenia wsparcia budżetowego MCR, ulepszenie systemów krajowych i przewidywalność pomocy wspólnotowej. Wprowadza także koncepcję podziału pracy i zarządzania wynikami, które – jak ma nadzieję – uzyskają poparcie europejskich państw członkowskich i zagwarantują postępy i wspólny europejski głos w Akrze. Postępy te są odbierane z zadowoleniem, ale powinny im towarzyszyć konkretne działania w terenie i zdecydowane kroki na rzecz demokratycznego zaangażowania, rozliczalności oraz lepszej jakości pomocy nakreślone w niniejszym sprawozdaniu.

Zalecenia zawarte w niniejszym sprawozdaniu obejmują szeroki wachlarz kluczowych dziedzin, takich jak zwiększenie, przewidywalność i koordynacja pomocy UE, dostosowywanie się do planów i systemów państw partnerskich, udzielanie pomocy niewiązanej oraz reforma pomocy technicznej.

W 2005 r. Unia Europejska zobowiązała się do radykalnej poprawy oddziaływania swojej współpracy na rzecz rozwoju dzięki inicjatywom mającym na celu szybsze i bardziej

skuteczne przekazywanie większej ilości pomocy. Nie możemy jednak zapominać, że reforma udzielania pomocy jest tylko jednym z kroków, jakie UE musi podjąć równolegle z zapewnieniem, by jej polityka handlowa, bezpieczeństwa, migracji, rolna oraz pozostałe polityki spójnie działały dla dobra państw rozwijających się oraz by współgrały z promowaniem uczciwego międzynarodowego systemu finansów i handlu sprzyjającego rozwojowi.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	6.5.2008
Wynik głosowania końcowego	+: 24 -: 0 0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Margrete Auken, Thijs Berman, Josep Borrell Fontelles, Danutė Budreikaitė, Corina Crețu, Nirj Deva, Alexandra Dobolyi, Fernando Fernández Martín, Juan Fraile Cantón, Alain Hutchinson, Romana Jordan Cizelj, Filip Kaczmarek, Maria Martens, Gay Mitchell, José Javier Pomés Ruiz, Horst Posdorf, Toomas Savi, Pierre Schapira, Frithjof Schmidt, Anna Záborská
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Ana Maria Gomes, Miguel Angel Martínez Martínez, Manolis Mavrommatis, Renate Weber